

Mod Nye Horisonter – de europæiske nybrud: opdagelser, videnskab og staten

Hovedlinier 1500-1700

- 1500 Verden bliver global: Søvejene fra det vestlige Eurasien (= Europa) over Atlanterhavet til det amerikanske kontinent og til Det Indiske Ocean og videre til det østlige Eurasien, samt over Stillehavet. --- Usbekerne (sunni) i Transoxanien (landet mellem Amu Darya and Syr Darya) --- Safavidiske Rige (shia) omkring Iran --- Reformationen i Tyskland. --- Islam til Java og Vestafrika. --- Ottomanske Rige i Ægypten. --- Islam til Java og Vestafrika. --- Sukker bruges til pynt og konservering i Europa. [Medicin 1000, krydderi 1100, sødemiddel 1700, ernæring 1700t.]
- 1525 Hapsburgere i Spanien og Nederlandene. --- Spaniere og portugisere i Mexico, Peru og Brasilien --- Moghuler i Indien
- 1550 Det russiske imperium (Moskva) begynder ekspansion mod øst, over Ural Bjergene ca. 1560. --- Potosi-sølvminen åbner, bruger kviksølv fra ca. 1570. --- Mongoler og pirater angriber Kina.
- 1575 Japan samles efter De Krigende Staters Periode og invaderer det eurasiske fastland. Slås tilbage af koreanere og kinesere. --- Fred mellem Ottomanske Rige og Spanien. --- Spansk nederlag til England.
- 1600 Frankrig under stærk kongemagt --- Englands og Nederlandenes ostindiske kompagnier aktive i Indiske Ocean m.v. Englænderne fortrinsvis i Indien, nederlænderne på Java, med hovedstad i Batavia, og Østeurasien --- Sikh Sekten i Indien --- Mikroskop, teleskop og pendul.
- 1625 Manchuer i Kina m.v. --- 30-årskrigen og Den Westfalske Fred --- Russere når Stillehavet --- Ottomanske Rige ophører med at rekruttere kristne drenge som slaver i sultanens hushold.
- 1650 Hapsburgerne bliver Østrigske --- Russere annekterer Ukraine. Der havde være kosakopstand 1648, som førte til en statsdannelse. --- Kapstaden grundlægges af nederlænderne --- Videnskabelige selskaber i Vesteurasien.
- 1675 Qing Dynastiet (manchuer) konsoliderer i Kina og ekspanderer mod Centralasien. --- Aftaler om grænsedragning mellem Qing Dynastiet og Rusland (1689 & 1727) --- Ottomanske rige fremme ved Wien for anden gang.

Planter og dyr

Planter fra Amerika:	Majs, søde kartofler (<i>batat</i> : snerlefamilien), kartoffel (natskyggefamilien), maniok, tobak, squash, jordnødder, kakao og chili.
Husdyr til Amerika:	Kvæg, heste, svin, geder og får.
Planter til Amerika:	Sukkerrør, hvede og andre kornsorter --- [Sukker i Europa (e.v.t.): Medicin 1000, krydderi 1100, dekoration 1500, konservering 1500, sødemiddel 1700, ernæring 1700t.]
Antal skibe/år	Afsejling fra Europa til Det Indiske Ocean m.v.:
	o. 1600 10
	o. 1650 30
	o. 1700 40
	o. 1750 70
	o. 1800 1.000 (dog halveret i 1790erne)

(Sammendrag fra: DeVRIES Jan 2003 "Connecting Europe and Asia: A quantitative analysis of the Cape-rout trade, 1497-1785" p. 40, i FLYNN Dennis O. & Arturo GIRALDEZ & Richard VON GLAHN 2003 *Global connections and monetary history, 1470-1800* Aldershot: Ashgate, pp. 35-106)

Mod Nye Horisonter – de europæiske nybrud: opdagelser, videnskab og staten
Hovedlinier 1500-1700
Sølvstrømme 1600-1750

Figure 2.3a Flows of silver equivalent, in kg per annum, 1600–50

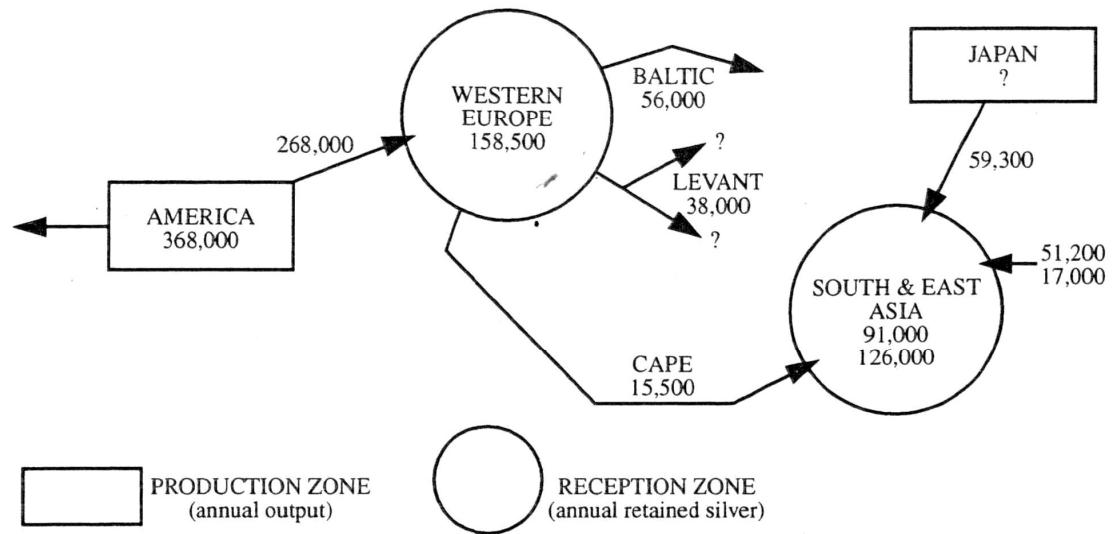
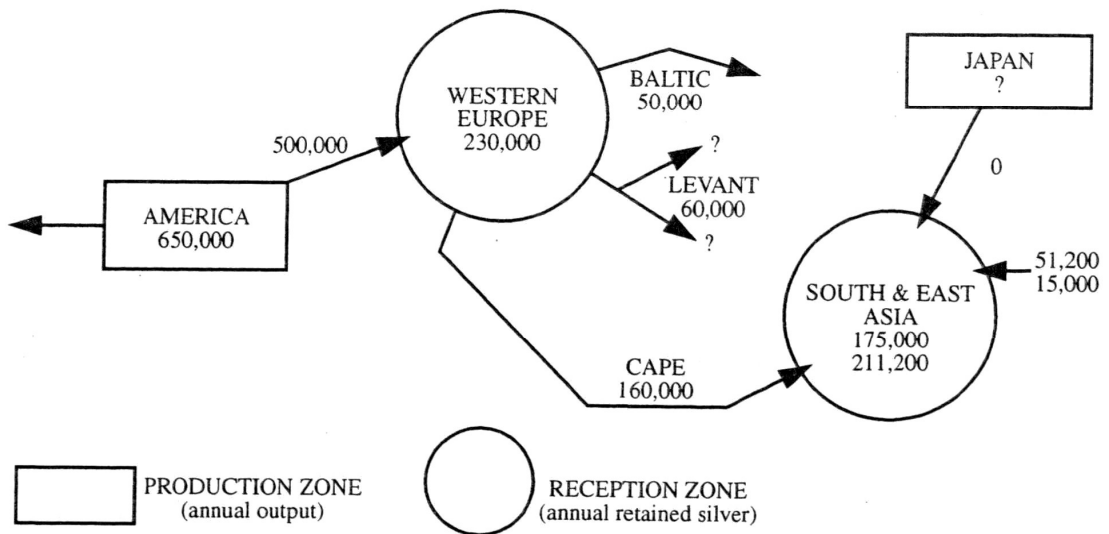

Figure 2.3b Flows of silver equivalent, in kg per annum, 1725–50

DeVRIES Jan 2003 "Connecting Europe and Asia: A quantitative analysis of the Cape-rout trade, 1497-1785" p. 40, i FLYNN Dennis O. & Arturo GIRALDEZ & Richard VON GLAHN 2003 *Global connections and monetary history, 1470-1800* Aldershot: Ashgate, pp. 35-106, pp. 80-81